

RAPORTUL

auditului conformității asupra investițiilor și reparațiilor capitale efectuate de către unele unități administrativ teritoriale de nivelul I și de nivelul II în anul 2021

Dirrecția generală de audit V

Evaluarea conformității investițiilor și reparațiilor capitale, în raport cu prevederile cadrului normativ aplicabil și emiterea concluziei generale de audit

SCOPUL MISIUNII DE AUDIT

OBIECTIVE SPECIFICE

1

Planificarea investițiilor și reparațiilor capitale este efectuată în conformitate cu obiectivele strategice și cerințele cadrului normativ?

2

Investițiile și reparațiile capitale sunt efectuate cu respectarea destinației surselor alocate și cadrului normativ din domeniul achizițiilor publice?

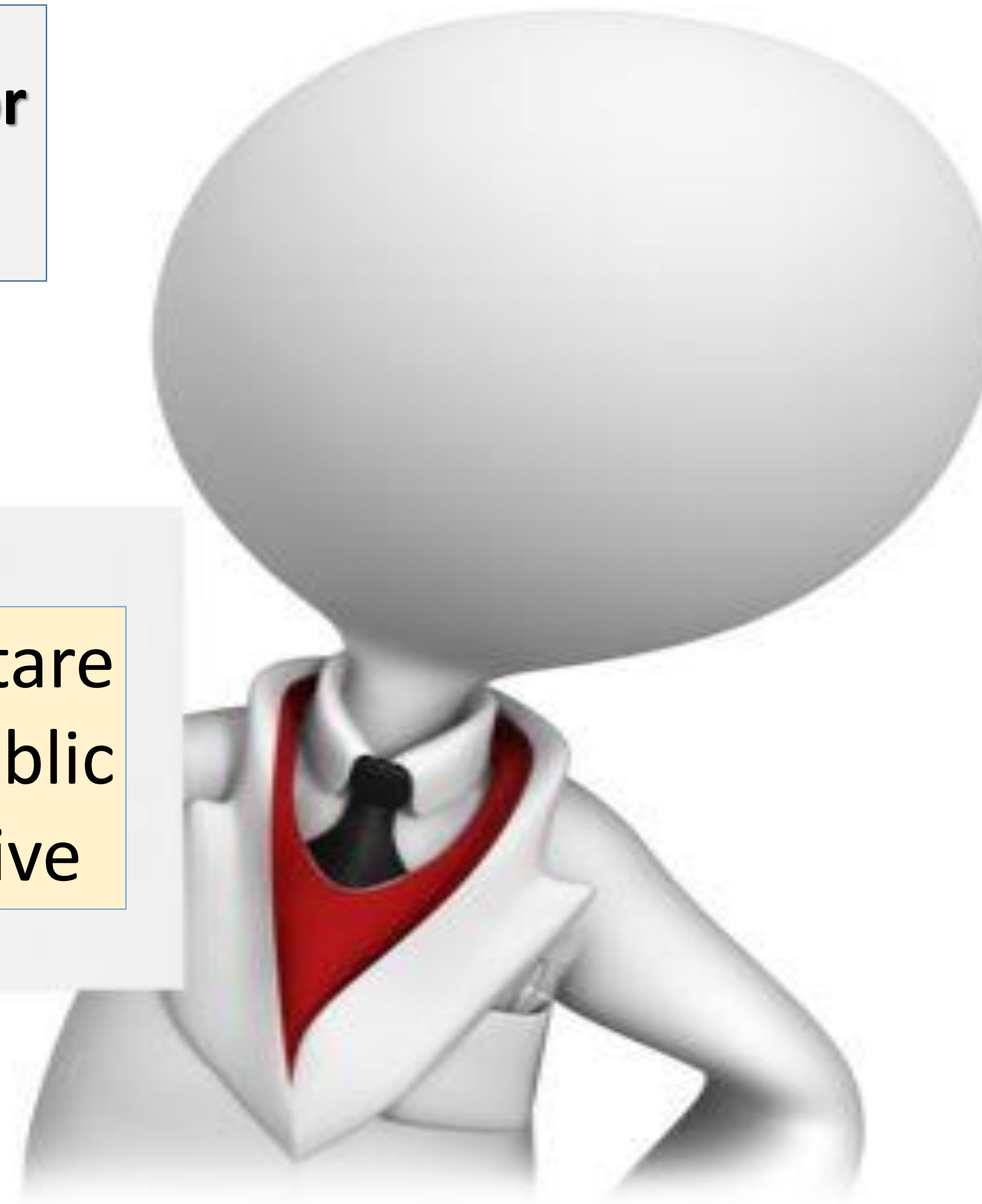
3

Autoritățile publice locale asigură darea în exploatare și contabilizarea conformă a investițiilor și reparațiilor capitale?

Evaluarea conformității investițiilor și reparațiilor capitale

utilizarea resurselor bugetare
și a patrimoniului public
contrar cerințelor normative

Planificarea strategică a dezvoltării localității

- nu este fundamentată la nivel de studii fundamentate
- poartă un caracter ad-hoc

Cauza: Lipsa la nivel de APL și APL a planurilor de amenajare a teritoriilor și celor urbanistice a localității

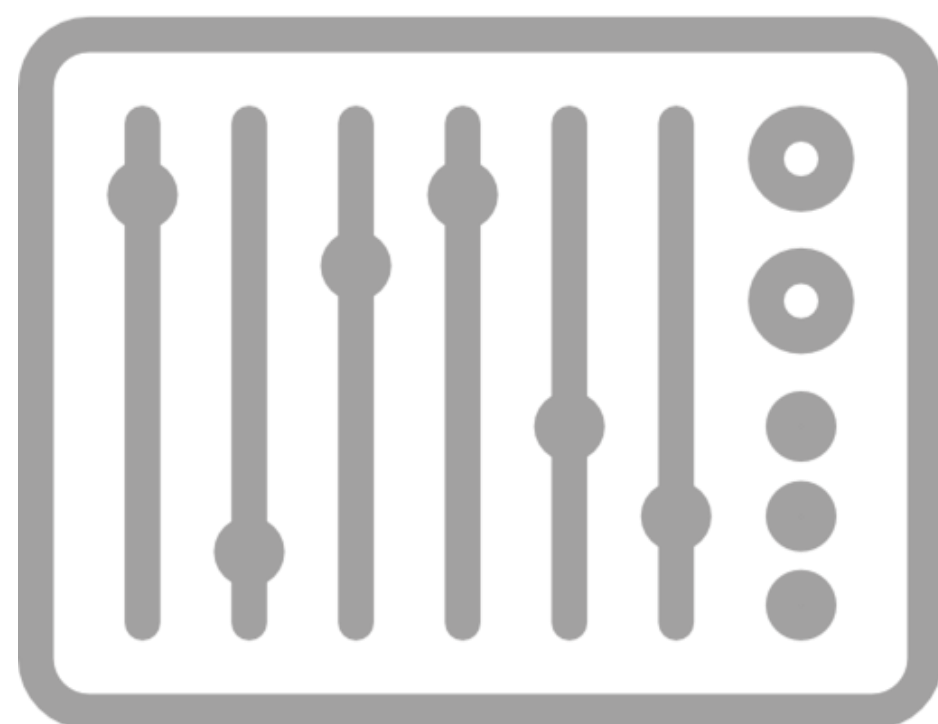
Dispon de documentație de urbanism:

19 din cele 57 de orașe (33%)

17 din 1614 localități rurale (1%)

568 mil.lei

Cheltuieli suportate la nivel de APL* de nivelul I și II în active în curs de execuție către anul 2021

APL responsabil	Valoarea cheltuielilor suportate, mil.lei
Mun. Chișinău	66,6
Raionul Hîncești	115,1
Raionul Orhei	65,4
Raionul Briceni	0,9
Raionul Edineț	2,4
Raionul Florești	166,9
Raionul Glodeni	11,5
Raionul Strășeni	24,5
Raionul Ungheni	42,7
Raionul Ștefan Vodă	2,3
Raionul Telenеști	12,1
Raionul Criuleni	57,7
TOTAL	568,3

* la nivel de APL de nivelul I și II auditate

**Principiile de
alocare a
resurselor pentru
investițiile capitale**

I.

Alocarea preponderentă a resurselor, pentru finalizarea proiectelor în curs de desfășurare

II.

Proiectele noi de investiții capitale trebuie să rezulte din prioritățile Guvernului / autorităților administrației publice locale, prevăzute în documentele de planificare strategică

CR Criuleni 5 obiecte nefinalizate de 32,1 mil. lei, doar la 2 obiecte se cunoaște necesarul de circa 95,1 mil. lei.

CR Telenеști are înregistrate 4 obiecte nefinalizate, inițiate în anii 2006-2014, valoarea totală a cheltuielilor executate - 11,4 mil. lei, pentru finalizare necesar -21,7 mil. lei.

CR Briceni a inițiat 2 proiecte investiționale: „Amenajarea traseului eco-turistic „Zamca” cu necesar estimat de 16,3 mil. lei și „Reconstrucția taberei de odihnă pentru copii din satul Slobozia Șireuți” cu necesar de 36,0 mil. lei.

Obiecte în curs de execuție

*„Fundatie cantina scolii auxiliare de 140 locuri”
(a.2014) - 229,3 mii lei*

*„Construcția școlii primare 240 de locuri
s.Bănești” (a.2009)- 1.000,2 mii lei*

*„Lucrări exterioare și interioare et. II Centrul
de Sănătate Negurenii” (a.2012)- 3.266,0 mii lei*

*Obiectul „Gazoductul Chișelnița-Ordășei”
(a.2006) – 6.896,9 mii lei*

**Tabăra de odihnă din Slobozia Șireuți
(necesar 36,0 mil.lei)**

Bugetul consolidat UAT nivelul I și II pe anii 2020-2021 (partea active nefinanciare)

Mijloacele se planifică ineficient, atât în anul 2020, cât și în anul 2021 sumele precizate sunt dublu față de cele aprobate, executarea constituie 82,1% și respectiv 75% față de cele precizate.

Indicatori	2020, mil.lei			2021, mil.lei			Total creanțe	Total datorii	Inclusiv cu termen de achitare expirat	
	Aprobat	Precizat	Executat	Aprobat	Precizat	Executat			Creanțe	Datorii
Clădiri	476,9	766,3	661,5	678,7	1.116,8	956,4	5,0	64,6	0,1	2,3
Construcții speciale	798,4	1.033,6	896,1	1.106,2	1.771,6	1.265,6	0,8	49,1	0,0	0,2
Instalații de transmisie	46,4	166,9	137,1	56,6	177,2	153,6	3,0	2,8	0,9	0,5
Mașini și utilaje	100,5	306,7	278,6	118,0	283,0	248,0	1,1	6,4	0,0	0,0
Mijloace de transport	32,6	78,1	64,4	457,2	484,2	350,4	0,3	0,1	0,0	0,0
Unelte și scule, inventar de producere și gospodăresc	119,6	207,4	180,0	98,7	180,7	160,9	0,9	0,7	0,0	0,0
Active nemateriale	2,7	4,0	3,7	4,3	11,3	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Alte mijloace fixe	74,4	114,9	99,6	81,3	78,8	63,1	0,5	0,4	0,0	0,0
Investiții capitale în active în curs de execuție	174,8	792,3	528,3	251,2	991,8	618,9	5,9	80,0	0,0	5,5
Total	1.826,1	3.470,3	2.849,3	2.852,1	5.095,5	3.819,2	17,5	204,0	1,1	8,5

Cadrul normativ este, practic, neaplicabil de autoritățile locale în reglementarea procesului de identificare, pregătire, aprobare, evaluare preliminară și raportare a proiectelor de investiții capitale

❑ La examinarea bugetului autoritățile raionale nu aprobă sinteza proiectelor de cheltuieli capitale finanțate din toate sursele, precum și inventarierea obiectelor în curs de execuție.

❑ *APL inițiază și includ în buget la alte conturi, cu acceptul Direcțiilor de finanțe, noi proiecte, fără să asigure respectarea prevederilor regulamentare de pregătire, de evaluare tehnico-economică și analiză cost-eficacitate*

Consilii Raionale: Ungheni (30,3 mil.lei), Telenești (0,6 mil.lei) și Strășeni (3,2 mil.lei), primăriile mun. Strășeni (28,2 mil.lei) și s. Măgdăcești, Criuleni (0,13 mil.lei) au aprobat alocarea mijloacelor financiare de **62,4 mil.lei** de la alte conturi de active nefinanciare în loc ca acestea să fie atribuite la „Investiții în active în curs de execuție”.

SURSE INFORMAȚIONALE

**Ministerul
Finanțelor și
autoritățile
locale nu dispun
de date complete
privind
derularea
investițiilor și
reparațiilor
capitale la nivel
de UAT**

- **Nu este disponibil un registru informațional și/sau o bază de date analitică**
- **Autenticitatea datelor și corelarea acestora cu planificarea bugetară**
- **Nu este asigurată pe investiții în curs de execuție inventarieri, cu determinarea: - valorii conform devizului de cheltuieli și cost efectiv al lucrărilor executate, - gradului de executare/finisare, - descrierea cauzelor sistării sau încetării lucrărilor, - diferențe constatate, - măsuri propuse etc**

Datele raportate de autorități către BNS

**reprezintă la zi unica
sursă de informație
privind investițiile capitale**

**Nu acoperă întregul spectru
de date relevante
(inclusiv valoarea obiectelor
în curs de execuție)**

**Investițiile la CR Strășeni
de 57,7 mil. lei nu sunt
incluse în rapoarte**

Asumarea angajamentelor de către autoritățile bugetare se permite doar în scopurile și în limitele alocațiilor bugetare

- În lipsa asigurării cu surse financiare din bugetul local și a FEN, APL (Cojușna, Lozova, Zăicana, Cuizăuca) au contractat lucrări de construcție aferente aprovizionării cu apă și epurarea apelor uzate în valoare totală de **82,3 mil. lei**, fapt ce a condus la neexecutarea lucrărilor de circa **54,8 mil. lei sau 67%**.

Valoarea investițiilor în curs de execuție de **149,9 mil. lei la obiectul „Alimentarea or. Fălești cu apă din râul Prut”** sunt afectate de deficiențele neremediate în auditul precedent :

- executarea unor lucrări ineficiente în valoare totală de 6,0 mil. lei;
- pe o porțiune de apeduct devenită inutilă lucrări de circa 1,1 mil. lei nu mai pot fi recuperate, iar materialele recuperate în sumă de 1,6 mil. lei, nu au fost înregistrate în evidența contabilă;
- bunurile realizate cu 487,6 mii lei mai puțin decât valoarea estimată a cheltuielilor.
- Prin decizia CR Fălești din anul 2015 a fost realizat prin licitație țeava demontată în sumă de **6,1 mil. lei**, fără a asigura (re)evaluarea bunurilor aferente obiectului nefinalizat cu valoarea de **31,1 mil. lei**.

Obiectele investiționale din raionul Ungheni nu sunt corelate cu Planurile Strategice la nivel raional și național, ce condiționează inițierea unor teme de proiectare nefiabile și suportarea cheltuielilor neeficiente din buget

- *CR Ungheni în lipsa actelor de transmitere administrează sisteme de apeduct a 5 primării în valoare de circa **40,8 mil.lei**, inclusiv stația de tratare ce nu funcționează de **9,2 mil.lei***
- *La obiectul „Alimentarea cu apă a s. Pîrlița” suportate cheltuieli inutile pentru lucrări și servicii proiectare de circa **10,0 mil.lei**. Neînregistrate în evidență investiții de circa **3,7 mil.lei**. Conducta de apă din fontă cu lungimea de **8400 m/l (d.150)** demontată, operațiunea neînregistrată în evidență.*

Obiectul „Alimentarea cu apă a s. Pîrlița” - 17,5 mil.lei

Inițierea unor teme de proiectare nefiabile și acceptarea cheltuielilor neconforme din buget

- *La obiectul „Alimentarea cu apă potabilă a com. Măcărești”, contractat la 10.04.2014 în valoare de 14,8 mil. lei, forate sonde (1,9 mil. lei) ce nu asigură capacitățile și calitatea apei. Verificările au rezultat în excluderea totală a lucrărilor în sumă de 1,2 mil. lei.*
- *Primăria Brătuleni, Nisporeni a inclus în contractul de finanțare cu Oficiul Național de Dezvoltare Regională Locală lucrări în sumă de 1,0 mil. lei, de facto recepționate prin alt contract în anul 2018*

Lipsa pârghiilor de constrângere – factori generatori și de menținere a deficiențelor

Principiul fundamental al statului de drept

Legalitatea oricărui proces social poate fi asigurată atunci când sunt stabilite atât reguli și mecanisme clare de desfășurare a acestuia, cât și măsuri corespunzătoare de răspundere juridică pentru încălcarea reglementărilor stabilite

AST în anii 2020-2022 controale la 80 obiecte cu valoarea de 477,3 mil. lei, neconformități – 27,0 mil. lei, din care 21,7 mil. lei transmise organe de anchetă.

Majorările de volume la CR Căușeni – **741,6 mii lei** neînregistrate în evidență, primăria Pîrlița, Ungheni – **107,0 mii lei**; primăria Gotești, Cantemir – **5,5 mil. lei etc**

Domeniile de competență și buna guvernare

- *Programul privind repartizarea mijloacelor fondului rutier a raionului Ungheni pe anii 2021-2023 cu transferuri alocate în total de **71,2 mil. lei** a fost aprobat și utilizat în lipsa deciziei CR și dispoziției președintelui. Utilizarea a **5,3 mil. lei** pentru drum proprietatea APL de nivelul I Ungheni. Contrar normelor în construcții suportate cheltuieli nejustificate de circa **0,8 mil. lei**.*
- *CR Strășeni a utilizat din fondul rutier **4,7 mil. lei** sau 52% din mijloacele financiare aprobate pentru infrastructura drumurilor raionale către drumurile locale de nivelul I.*

- *APL de nivelul II au adoptat decizii de alocare pentru IMSP – **16,1 mil. lei**, fără asigurarea legalității procesului și transparenței achizițiilor: CR Strășeni- 1,6 mil. lei; CR Telenеști – 2,8 mil. lei, Criuleni – 3,6 mil. lei, CR Edineț - 6,8 mil. lei, CR Briceni – 1,3 mil. lei*

Alocările efectuate de Consiliile raionale către APL de nivelul I pentru lucrări capitale s-a efectuat în principal, până la 300,0 mii lei, pentru care nu s-a asigurat transparența în achiziții și utilizarea eficientă a mijloacelor financiare bugetare

- *CR Strășeni **3,4 mil. lei**; CR Briceni – **1,2 mil lei**, CR Criuleni **8,3 mil. lei***

Deficiențe,
conformitatea
și transparența
achizițiilor

- A. 7 APL nu au publicat regulamentar planul de achiziții**
- B. 8 APL nu au stabilit funcțiile membrilor grupului de lucru**
- C. 12 APL - Grupul de lucru nu au prezentat rapoarte de monitorizare a executării contractelor**
- D. 16 APL - Nu au format garanția bună execuție - 14,5 mil. lei**
- E. 28 APL au admis Divizarea achizițiilor - 126,8 mil. lei**

Deficiențe, conformitatea și transparența achizițiilor

Primăria Cioburciu, Ștefan Vodă nu a finalizat contractul în X-2019, a suportat cheltuieli neeficiente de **92,9 mii lei** pentru elaborarea proiectului și **166,9 mii lei** servicii evacuare ape menajere

Primăria Stăuceni fără a solicita clarificări a respins oferta cu cel mai mic preț de 2.593,6 mii lei. A admis majorarea termenului de executare a lucrărilor pentru următorul ofertant de la 6 luni la 13 luni

*Contractarea serviciilor de responsabil tehnic în condiții de
transparență și conform unui caiet de sarcini bine stabilit*

6 autorități, contracte mică
valoare 1,1 mil lei

Pentru lucrări în valoare de
118,4 mil. lei

Consumul de materiale nejustificat
în tehnologiile aplicate, neconfirmat
în dosare tehnice

CR Ungheni - 557,4 mii lei,
CR Briceni – 304,8 mii lei și
CR Strășeni – 49,2 mii lei

Complex sportiv Pănășești

Lucrările recepționate în valoare de **56,7 mil. lei** nu corespund integral cu documentația de proiect și documentația de licitație.
Alte lucrări de **3,5 mil. lei** sunt în litigiu

Estimarea și executarea lucrărilor de modernizare la stadionul „Spicul” s-au realizat de către Direcția Generală Educație și Cultură, r-nul Fălești în mod neoportun și cu abateri semnificative de la cadrul normativ și contractual.

Stadionul „Spicul”

- ✓ Unele lucrări nu au fost executate (**65,2 mii lei**) și au fost înlocuite cu altele (**47,6 mii lei**).
- ✓ Conceperea nereușită a necesarului de lucrări, a determinat efectuarea unor lucrări neeficiente în sumă de **83,4 mii lei**, care au fost demontate - pavaj, 204,00 m²; borduri din beton prefabricat, 368,00 m.
- ✓ Unele lucrări achitate dar efectiv neexecutate în valoare totală de **104,6 mii lei etc.**

Recepția și monitorizarea calității lucrărilor

Lucrările de construcții se consideră finalizate dacă s-au realizat toate cerințele calității în construcție și/sau dacă s-a efectuat recepția la terminarea lucrărilor

- ✓ Unele Autorități nu au asigurat recepția lucrărilor, *de exemplu*:
- **8 autorități** nu au asigurat perfectarea procesului verbal de recepție la terminarea lucrărilor (AP raionului Telenesti – 9 contracte; AP raionului Strășeni – 18 contracte; APL nivel I: or. Glodeni – 17 contracte; or. Florești – 5 contracte; Cojușna, Strășeni – 6 contracte; Greblești, Strășeni – 1 contract; Brătuleni, Nisporeni – 1 contract, Cioburciu, Ștefan Vodă – 1 contract)
- **AP raionului Ungheni** neperfectarea acte recepție terminare/finală drum – 4,6 mil.lei;
- **AP Raionului Strășeni** neperfectarea acte recepție terminare/finală 30,9 mil.lei (43 cazuri)

Recepția și monitorizarea calității lucrărilor

✓ Autoritățile auditate (23) nu au asigurat prin intermediul responsabilului tehnic atestat supravegherea lucrărilor de **70,6 mil. lei**, precum și completarea și predarea integrală beneficiarului a documentației/cărții tehnice pentru lucrări în valoare de **250,2 mil. lei**

✓ *Termenul privind garanția lucrărilor executate în unele cazuri nu este prevăzut regulamentar, de exemplu:*

- 9 autorități (43 contracte) din raionul Fălești și 4 autorități (22 contracte) din raionul Glodeni nu au solicitat acordarea termenului de garanție
- Pe 18 contracte termen garanție este mai mic decât cel regulamentar

Recepția și monitorizarea calității lucrărilor

- ✓ **Proceduri reglementate de monitorizare a lucrărilor în perioada de garanție , de exemplu:**
 - Construcția Complexului Memorial din or. Florești inițiat în anul 2011 în valoare de 1,6 mil. lei. În anii 2015-2017 reparații de 335,9 mii lei, în anul 2022 demontarea plăcilor ceramică și alocarea a 1,5 mil. lei pentru reparație

Lucrările executate în anii 2018-2020 pentru drumurile proprietate a APL în valoare de **1,9 mlrd. lei** urmează a fi transmise autorităților locale de ÎS ASD

Nu este asigurat monitorizarea și controlul privind raportarea financiară a cheltuielilor executate aferente investițiilor și reparațiilor capitale

17 autorități au raportat la contul altor mijloace fixe cheltuielile capitale în active în curs de execuție - 103,0 mil.lei.

Necapitalizarea de unele APL a lucrărilor capitale aferente infrastructurii drumurilor de 39,2 mil. lei, a diminuat valoarea construcțiilor speciale

APL nu au atribuit la majorarea valorii de bilanț a mijloacelor fixe cheltuielile capitale efectuate în sumă totală de 41,2 mil.lei

Controlul circuitului documentar și raportarea activităților

ARH

Conducătorii autorităților bugetare nu asigură organizarea și păstrarea fondului arhivistic, în special ce ține de documentația tehnică aferente obiectivelor de investiții și reparații capitale.

Nu se asigură elaborarea și raportarea (în Consiliu / pe pagina web / etc.) a rapoartelor privind modul de executare a programelor de investiții și reparații capitale, conform contractelor, inclusiv pe tipuri de lucrări etc

Se ia act că, pe parcursul misiunii de audit:

1. **Primăria or. Cricova:** - a înregistrat în evidența contabilă garanția de bună execuție în sumă totală de 1,1 mil. lei; asfaltul frezat (717,3 tone) în valoare de 179,32 mii lei.
2. **Primăria com. Măcărești,** r-nul Ungheni a diminuat cu 1,2 mil.lei volumul lucrărilor anterior acceptate la Contractul „Alimentarea cu apă a s. Măcărești”.
3. **Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală** a diminuat valoarea Programului pentru Primăria s. Brătuleni, cu 1,0 mil. lei.
4. **Primăria com. Gotești, Cantemir** a diminuat valoarea clădirii Casei de Cultură cu 5,5 mil.lei.
5. **Primăria com. Pîrlița, Ungheni** a majorat valoarea conductei de apă Pîrlița-Ungheni cu 1,2 mil. lei și a sistemul de alimentare cu apă (Î.S. CFM) cu 2,5 mil. lei.

Comunicarea cu entitățile auditate privind constatările de audit și recomandările înaintate

